

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

CAO MINH HẰNG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ BẢO HIỂM XÃ HỘI
ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH
TẠI TỈNH YÊN BÁI**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

CAO MINH HẰNG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ BẢO HIỂM XÃ HỘI
ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH
TẠI TỈNH YÊN BÁI**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Lan Anh

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dung để bảo vệ một học vị nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thiện luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Yên Bái, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận văn

Cao Minh Hằng

LỜI CẢM ƠN

Tong quá trình thực hiện luận văn “*Tăng cường quản lý bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh tại tỉnh Yên Bái*”, tôi đã nhận được rất nhiều sự hướng dẫn, động viên, giúp đỡ của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn cô TS.Nguyễn Thị Lan Anh đã nhiệt tình hướng dẫn, giúp đỡ và tạo mọi điều kiện để tôi có thể hoàn thành công việc nghiên cứu khoa học của mình.

Lời cảm ơn tiếp theo tôi xin được gửi tới mẹ, anh chị em trong gia đình, cũng như bạn bè đã luôn động viên, giúp đỡ và sát cánh bên tôi trong suốt thời gian viết luận văn.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn đặc biệt đến Ban Lãnh đạo cùng nhân viên các phòng ban tại Bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái đã hỗ trợ và tạo mọi điều kiện thuận lợi để tôi có thể thực hiện tốt luận văn này.

Yên Bái, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận văn

Cao Minh Hằng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Đóng góp của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH	5
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	5
1.1.1. Một số khái niệm liên quan đến quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	5
1.1.2. Sự cần thiết phải quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	17
1.1.3. Nội dung của quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	19
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	23
1.2. Kinh nghiệm về quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	33

1.2.1. Kinh nghiệm của BHXH tỉnh Thái Bình	33
1.2.2. Kinh nghiệm quản lý thu của bảo hiểm xã hội tỉnh Bắc Ninh.....	33
1.2.3. Kinh nghiệm quản lý thu của bảo hiểm xã hội tỉnh Hải Dương.....	36
1.2.4. Bài học kinh nghiệm rút ra cho bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái.....	37
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	39
2.2. Nguồn số liệu và phương pháp thu thập	39
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	39
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	41
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	42
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	42
2.3.1. Chỉ tiêu số thu bảo hiểm xã hội.....	42
2.3.2. Chỉ tiêu số lượng lao động	43
2.3.3. Chỉ tiêu tính lãi chậm đóng.....	44
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH YÊN BÁI	45
3.1. Tình hình phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn tỉnh Yên Bái	45
3.1.1. Khái quát đặc điểm tự nhiên và kinh tế - xã hội tỉnh Yên Bái.....	45
3.1.2. Khái quát về bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái	53
3.2. Thực trạng về quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái trong giai đoạn 2016 - 2018	57
3.2.1. Quản lý lập kế hoạch thu bảo hiểm xã hội.....	57
3.2.2. Quản lý quá trình tổ chức thu bảo hiểm xã hội.....	59
3.2.3. Thanh tra, kiểm tra đóng bảo hiểm xã hội	65
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	69
3.3.1. Yếu tố khách quan.....	69

3.3.2. Yếu tố chủ quan	76
3.4. Đánh giá chung về quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	82
3.4.1. Những kết quả đạt được	82
3.4.2. Những khó khăn, hạn chế.....	85
3.4.3. Nguyên nhân của khó khăn, hạn chế.....	87
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI ĐỐI VỚI CÁC DOANH NGHIỆP NGOÀI QUỐC DOANH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH YÊN BÁI.....	90
4.1. Định hướng và mục tiêu tăng cường quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	90
4.1.1. Định hướng.....	90
4.1.2. Mục tiêu.....	91
4.2. Giải pháp tăng cường quản lý thu bảo hiểm xã hội đối với các doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái.....	93
4.2.1. Quản lý đối tượng tham gia, mức lương đóng.....	93
4.2.2. Giải pháp nhằm giảm tình trạng nợ đọng bảo hiểm xã hội.....	96
4.2.3. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về trách nhiệm thực hiện bảo hiểm xã hội cho người lao động và người sử dụng lao động.....	96
4.2.4. Tăng cường thanh tra, kiểm tra xử lý trường hợp vi phạm về bảo hiểm xã hội	99
4.2.5. Áp dụng công nghệ thông tin để quản lý các đối tượng và quỹ lương của các doanh nghiệp ngoài quốc doanh.....	101
4.3. Kiến nghị.....	103
4.3.1. Kiến nghị bảo hiểm xã hội Việt Nam	103
4.3.2. Kiến nghị đối với bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái	103
KẾT LUẬN.....	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	109

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
HĐLĐ	Hợp đồng lao động
HĐND	Hội đồng nhân dân
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Số doanh nghiệp chọn điều tra, phỏng vấn.....	41
Bảng 3.1. Số doanh nghiệp ngoài quốc doanh trên địa bàn tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016- 2018	52
Bảng 3.2. Chỉ tiêu thu bảo hiểm xã hội bắt buộc của các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	58
Bảng 3.3. Tình hình nợ bảo hiểm xã hội bắt buộc tại các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	61
Bảng 3.4. Kết quả thanh tra, kiểm tra của bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái tại các doanh nghiệp ngoài quốc doanh	67
Bảng 3.5. Đánh giá về yếu tố chính trị, pháp luật.....	70
Bảng 3.6. Đánh giá về quy mô doanh nghiệp	71
Bảng 3.7. Đánh giá của người sử dụng lao động về bảo hiểm xã hội	72
Bảng 3.8. Bảng tổng hợp mức độ nhận thức của người lao động về bảo hiểm xã hội.....	74
Bảng 3.9. Đánh giá nhận thức của người lao động về bảo hiểm xã hội	75
Bảng 3.10. Đánh giá về nguồn lực của cơ quan bảo hiểm xã hội.....	76
Bảng 3.11. Đánh giá về công tác kiểm tra, đôn đốc, xử lý của cơ quan chức năng.....	77
Bảng 3.12. Đánh giá về công tác tuyên truyền, phổ biến về bảo hiểm xã hội của cơ quan bảo hiểm xã hội.....	80

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Sơ đồ

Sơ đồ 3.1. Bộ máy tổ chức bảo hiểm xã hội tỉnh Yên Bái.....	56
---	----

Biểu đồ

Biểu đồ 3.1: Cơ cấu kinh tế tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016 - 2018.....	48
---	----

Biểu đồ 3.2. Tiền lãi bảo hiểm xã hội	64
---	----

Biểu đồ 3.3. Truy thu bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	65
---	----